

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶ
ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

3104, Գյումրի, Վարդանանց հրապարակ 1
Հեռ. (+374 312) 2-22-00; Ֆաքս (+374 312) 3-26-06
Էլ. փոստ gymri@gyumri.am

ՈՐՈՇՈՒՄ

« 08 » հունվարի 2026 թվականի № 11-ՇԿ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2026 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԼԱՆՆԵՐԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի ապրիլի 22-ի N633-Ն որոշման 1-ին կետով սահմանված կարգի 4-րդ, 5-րդ կետերի <<ե>> ենթակետի, 6-րդ կետի <<ժ>> ենթակետի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 35 -րդ հոդվածի 1-ին մասի 29-րդ, 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետերի դրույթներով՝

ՈՐՈՇՈՒՄ ԵՄ.

1. Հաստատել՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային (այսուհետ համայնքային) կապի ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 1 հավելվածի,
- 2) համայնքային ինժեներական ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N2 հավելվածի,
- 3) համայնքային բժշկական ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 3 հավելվածի,
- 4) համայնքային տրանսպորտային ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 4 հավելվածի,
- 5) համայնքային առևտրի և սննդի ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 5 հավելվածի,
- 6) համայնքային էներգետիկայի ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 6 հավելվածի,
- 7) համայնքային բույսերի և կենդանիների պաշտպանության 2026 թվականի ծառայության պլանը՝ համաձայն N 7 հավելվածի,
- 8) համայնքային նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 8 հավելվածի,
- 9) համայնքային կոմունալ-տեխնիկական ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 9 հավելվածի,
- 10) համայնքային բնակչության հատուկ սպասարկումների ծառայության 2026 թվականի պլանը՝ համաձայն N 10 հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ

ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՂ ՓՈԽԱՔԻՆՈՂ

2026 թ. ք. Գյումրի

Ա. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը.

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության կապի համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքներին պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը.

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը.

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը.

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի

ՀՀ	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	բաժնի պետ 2.1-8
2		ՔՊ շտաբի պետ	բաժնի պետի տեղակալ 2.2-11
3		ՔՊ շտաբի անդամ	առաջատար մասնագետ 3.1-30
4		ՔՊ շտաբի անդամ	առաջին կարգի մասնագետ 3.2-13

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի կապի ծառայության գործունեության ապահովումն իրականացնում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի ծրագրերի, արտաքին կապերի և արարողակարգի բաժինը:

6. Գյումրի համայնքի կապի ապահովումանն ուղղված աշխատանքների կազմակերպումը, քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական միջոցառումների անցկացման ընթացքում, իրականացվում է համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության կազմավորումների ուժերով:

7. Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ ----- որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է Գյումրիի համայնքապետարանի ծրագրերի, արտաքին կապերի և արարողակարգի բաժնի բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.

2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,

3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ կապի, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը,

9. Ըստ նշանակության՝ քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրն է՝

1) կառավարման մարմինների և բնակչության ազդարարման օժանդակումը, ռազմական դրության ժամանակ կառավարման մարմիններին կապով ապահովման նպատակով՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների հետ անհրաժեշտ համագործակցության իրականացումը:

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է „Հարավկովկասյան երկաթուղի,“ փակ բաժնետիրական ընկերության „Գյումրու,“ կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴՀՈՒՆԻԳ» սահմանափակ պատասխանատվության ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Շիրակ» մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Ջուլգաղբյուր», «Կրասար», «Կոունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Ջրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազիֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱՎԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի զինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը:

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները:

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները:

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները:

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օդային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20, 180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օդային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետեւանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Չենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատսպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթեւեկությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տևել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) լրիվ և ուժեղ ավերվածությունների գոտում կարող են հայտնվել Գյումրի, Արթիկ եւ Մարալիկ քաղաքները.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

- մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.
- ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.
- թեթեւ թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 1ժ.15ր. 3,7% : Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ – 5700,

բ. սանիտարական – 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե.թեթև 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ.:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:

15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:

16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:

17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումն ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապիև ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:

18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի ծառայության և ՀՀ ԱԽ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:

19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հետախոսակապով:

20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:

21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:

22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:

23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:

24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում է Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողություն կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

- 1) փոխադարձ ազդարարում,
- 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
- 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
- 4) բնակչության տարահանում,
- 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
- 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
- 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,
- 8) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի գինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

- 1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.
- 2) փոխգործողության կարգը.
- 3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.
- 4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տազնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տազնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահակները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տազնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.

5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.

7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի գտող հակազագեր՝

1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ գտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:

33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:

34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տազնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:

35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):

36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:

37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:

38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:

39. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:

40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանն զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:

41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
- 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
- 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
- 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:

42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
- 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
- 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
- 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.
- 5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.
- 6) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

44. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

- 1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.
- 2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).
- 3) բժշկական ստորաբաժանումները.
- 4) փրկարարական կազմավորումները.
- 5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:

45. Ուժերի խմբավորումը մարզում առկա քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի մի մասն է, նախատեսված կոնկրետ վայրում (տարածքում ուղղությունում) փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ կազմակերպելու և իրականացնելու համար:

46. Ուժերի խմբավորման կազմը, քանակը և հագեցվածությունը որոշվում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի հրամանով: Ուժերի խմբավորման մեջ ընգրկվում են նաև քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

47. Համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի խմբավորման մեջ ներգրավված անձնակազմի ամրագրման հարցերը որոշում է համապատասխան քաղաքացիական պաշտպանության պետը: Ուժերի խմբավորման մեջ չեն ներառվում պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

48. Կապի ապահովման միջոցառումները ներառում են՝

- 1) Կապի միջոցների տեխնիկական վիճակի վերահսկումը.
- 2) Ծառայության կայուն աշխատանք ապահովող միջոցառումների անցկացում.
- 3) ՔՊ ազդանշանների, հրամանների և կարգադրությունների ժամանակին հաղորդելու ապահովումը.
- 4) Հետախուզության օղակներին կապով ապահովումը և ժողտնտեսության օբյեկտների ՔՊ շտաբներին հետախուզության տվյալների շրջանային հաղորդումը.
- 5) Շարժական կառավարման կետի /կկ/ կապով ապահովումը.
- 6) Համագործակցող կառավարման մարմինների, ենթակաների և հարևան մարզերի հետ խախտված կապի վերականգման միջոցառումների անցկացումը.
- 7) ՔՊ շահերից ելնելով գերատեսչական կապի ցանցերի օգտագործման կազմակերպումը.
- 8) Համայնքի տարածքում գտնվող այլ կազմակերպությունների կապի միջոցների օգտագործման նպատակով համագործակցության ապահովումը:

Վ. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

49. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

50. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

51. Համայնքի և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

52. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:

53. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

54. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:

55.Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:

56.Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:

57.Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:

58. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով: Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովումն իրականացվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի բաժինների և համայնքի կազմակերպությունների բազայի հիման վրա ստեղծված կազմավորումների միջոցով, համաձայն պլանների:

59.Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:

60.«ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:

61. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

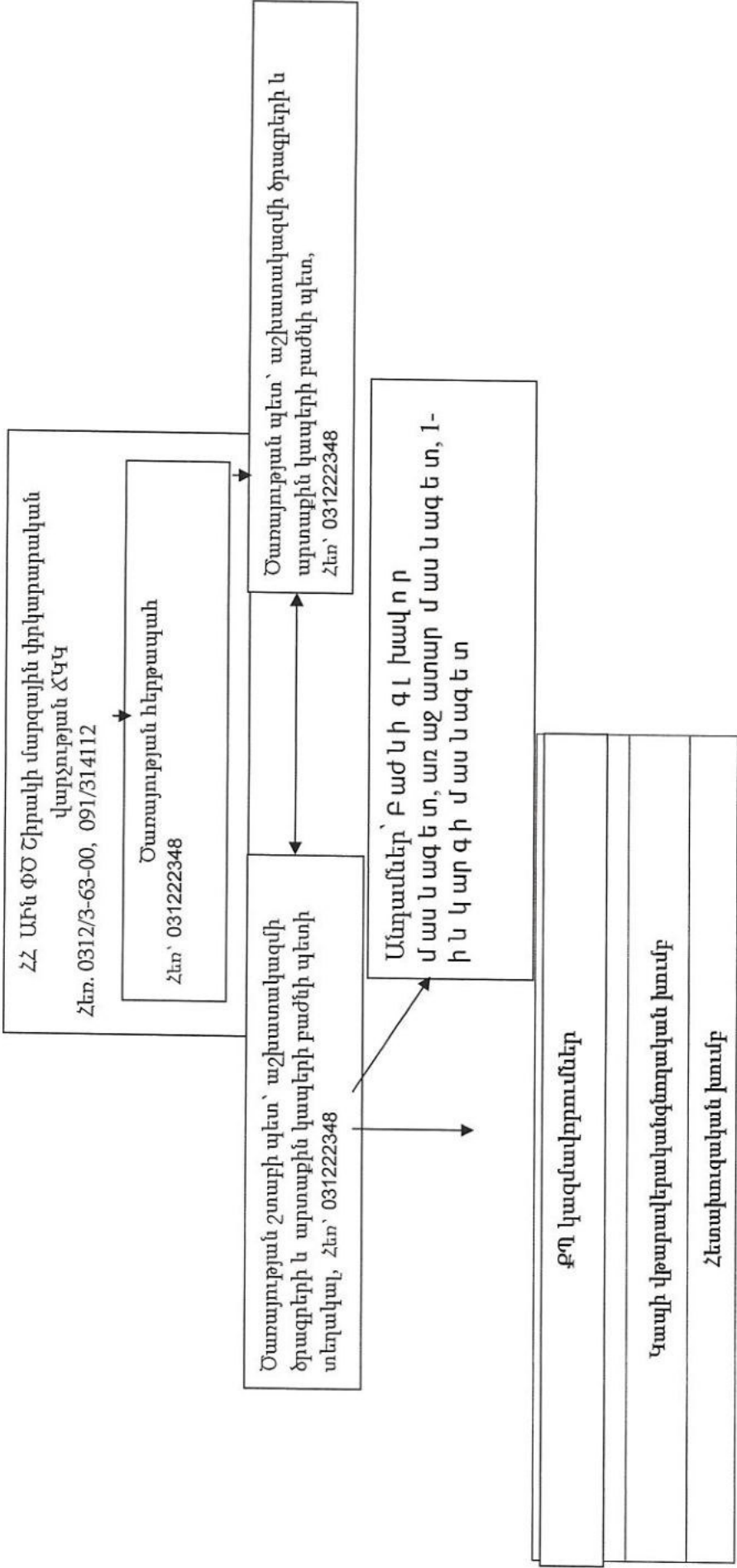
**ՔՊ կապի համայնքային
ծառայության պետ՝**

Ս Խ Ե Մ Ա

Գյումրու համայնքային բաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության
անձնակազմի կապի և ազդարարման

Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության
քաղաքացիական պաշտպանության պլանի
ՀԱՇՎԱՐԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՈՒԺԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Տեխնիկայով և զույքով ապահովում																													
ՀՀ Ը/Կ	Կազմավորում- ների անվանումը	ընդամենը հոսանքային համաձայն աշխատակազմի ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժին	Կազմա- վորումնե րի		ավտոտեխնիկա						ճանապարհաշինա- րարական և ամրապնդիչ տեխնիկա				հատուկ տեխնիկա		քաղաքացիական պաշտպանության զույք												
			միավել	5	մարդատար		բեռնատար	ն այլն		մղանային	ն այլն	ջրատար	ն այլն		անհատական պաշտպա- նության միջոցներ	ն այլն		ն այլն	ն այլն										
					7	ն տեղաբնակ		8	9				10	11		12	13			14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	1	Կապի վթարավերական գնողական խումբ	3	Գյումրու համայնքապետա րանի աշխատակազմի Ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժին	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23					
1.	1.	Կապի վթարավերական գնողական խումբ	3	Գյումրու համայնքապետա րանի աշխատակազմի Ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժին	1	3	1		1													4		4					
2	2	Հետախուզական խումբ	3	Գյումրու համայնքապետա րանի աշխատակազմի Ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժին	1	3	1		1													4		4					

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության կապի ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Յ ՈՒ Ց Ա Կ

Ծ առայության անձնակազմի ազդարարման

h/ h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշու մներ
			Ծառ.	Բն.	բջջ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.
1.		աշխատակազմի ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժնի պետ,					
2.		բաժնի պետի տեղակալ					
3		գլխավոր մասնագետ					
4		առաջատար մասնագետ					
5		1-ին կարգի մասնագետ					

ՀՀ Գյումրու համայնքային բաղադրացիական պաշտպանության

կապի ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՊԼԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԻՆՏԵՆԵՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը.

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:
2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:
3. Քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության գործառույթներն են՝
  - 1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը,
  - 2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը,
  - 3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը.
  - 4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.
  - 5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.
  - 6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:
4. Քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի

ՀՀ	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	Քաղաքաշինության և հողօգտագործման բաժնի պետ 2.1-4
2		ՔՊ շտաբի պետ	Քաղաքաշինության և հողօգտագործման բաժնի պետի տեղակալ 2.3-21
3		ՔՊ շտաբի անդամ	Քաղաքաշինության և հողօգտագործման բաժնի գլխավոր մասնագետ 2.3-19

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի ինժեներական ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի ինժեներական ապահովումն իրականացվում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի քաղաքաշինության և ճարտարաապետության բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է Գյումրու համայնքապետարանի քաղաքաշինության և ճարտարաապետության բաժնի բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

- 1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.
- 2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,
- 3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ ինժեներական, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը.

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

- 1) հակառակորդի հարձակման վտանգի կամ հարձակման ժամանակ բնակչության պատսպարման նպատակով պաշտպանական կառույցների վաղօրոք նախապատրաստման, պահպանման, շահագործման և վերանորոգման միջոցառումների կազմակերպումը,
- 2) պաշտպանական կառույցներին բնակչության ամրագրումը,
- 3) քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից՝ բնակավայրերի, գործառնական այլ տարածքների գլխավոր հատակագծերում և մանրամասն հատակագծման նախագծերում

հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների նպատակահարմար տեղաբաշխման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը,

4) շենքերի, շինությունների, ինժեներական ցանցերի, հիդրոտեխնիկական կառույցների, տրանսպորտային հաղորդակցության ուղիների և մայրուղիների շինարարության անվտանգության ու հուսալիության վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը,

5) փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների ինժեներական ապահովման կազմակերպումը,

6) երկրորդական նշանակության ճանապարհներով բնակչության տարահանման ուղիների անցանելիության ապահովում.

7) իրենցից պոտենցիալ վտանգ ներկայացնող կոնստրուկցիաների վնասազերծում, վնասված և փլուզված շենք-շինություններից տուժածների դուրսբերում՝ սերտորեն համագործակցելով փրկարարական ստորաբաժանումների հետ.

8) ժամանակավոր կացարանների ստեղծում փրկարարական աշխատանքներ իրականացնող տեղամասերում,

9) ինժեներական կազմավորումների հրամանատարների զեկուցումը՝ յուրաքանչյուր ժամը մեկ ծառայության պետին կատարված աշխատանքների մասին.

10) ինժեներական տեխնիկայի և փրկարարական ուժերի տեղակայումը քաղաքներից և գյուղերից դուրս եկող ճանապարհների մոտակայքում:

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560 մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350 մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է „Հարավկովկասյան երկաթուղի“, փակ բաժնետիրական ընկերության „Գյումրու“, կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող „Շիրակ“, օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» սահմանափակ պատասխանատվության ընկերության քիմիապես վտանգավոր օբյեկտը, <<Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն>> պետական ոչ առևտրային կազմակերպության <<Շիրակ>> մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կռունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի գինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը:

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները:

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները:

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները:

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110կվտ լարման օդային գծերը:

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը:

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները:

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20,180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները:

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները:

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օդային հաղորդակցությունը:

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետեւանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը:

1) շենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ:

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատսպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար

խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթելակայանը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո:

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տևել մինչև 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով:

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները:

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են:

2) լրիվ և ուժեղ ավերվածությունների գոտում կարող է հայտնվել Գյումրի համայնքը:

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³:

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

- մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.
- ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.
- թեթեւ թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 1ժ.15ր. 3,7% :Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ - 5700,

բ. սանիտարական - 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե.թեթեւ 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ.:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:
15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:
16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:
17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումն ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:
18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:
19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:
20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:
21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:
22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:
23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:
24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում են Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես

մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկույցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողության կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

- 1) փոխադարձ ազդարարում,
- 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
- 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
- 4) բնակչության տարահանում,
- 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
- 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
- 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,

8) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի գինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

- 1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.
- 2) փոխգործողության կարգը.
- 3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.
- 4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տագնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշփակները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

- 1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.
- 2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.
- 3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.
- 4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.
- 5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.
- 6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.
- 7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:
30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:
31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի զտող հակազագեր՝
- 1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.
  - 2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.
  - 3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:
32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ զտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:
33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:
34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:
35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):
36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:
37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:
38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:
39. Համայնքային բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:
40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանը զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:

41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
- 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
- 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
- 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:

42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
- 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
- 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
- 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.
- 5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.
- 6) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Բնակելի հատվածներում փրկարարական, անհետաձգելի վթարա-վերականգնողական աշխատանքներ իրականացնելիս հատուկ ուշադրություն է դարձվում փլված շինություններում տուժածների որոնմանը և բուժօգնության ցուցաբերմանը: Այս աշխատանքներին ներգրավվում են ձեռքի գործիքներով և մեխանիզացիայով հագեցված ստորաբաժանումները:

44. Կազմակերպություններում, խոշոր փլվածքների առկայության դեպքում փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների անցկացմանը և պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրման աշխատանքներին ներգրավվում են մեխանիզացված և ինժեներական կազմավորումները:

45. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

46. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

- 1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.
- 2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).
- 3) բժշկական ստորաբաժանումները.
- 4) փրկարարական կազմավորումները.
- 5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:

47. Ուժերի խմբավորումը մարզում առկա քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի մի մասն է, նախատեսված կոնկրետ վայրում (տարածքում ուղղությունում) փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ կազմակերպելու և իրականացնելու համար:

48. Ուժերի խմբավորման կազմը, քանակը և հագեցվածությունը որոշվում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի հրամանով: Ուժերի խմբավորման մեջ ընգրկվում են նաև քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

49. Մարզի քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի խմբավորման մեջ ներգրավված անձնակազմի ամրագրման հարցերը որոշում են համապատասխան քաղաքացիական պաշտպանության պետերը մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի կողմից սահմանված կարգով: Ուժերի խմբավորման մեջ չեն ներառվում պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող քաղաքացիական

պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

V. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

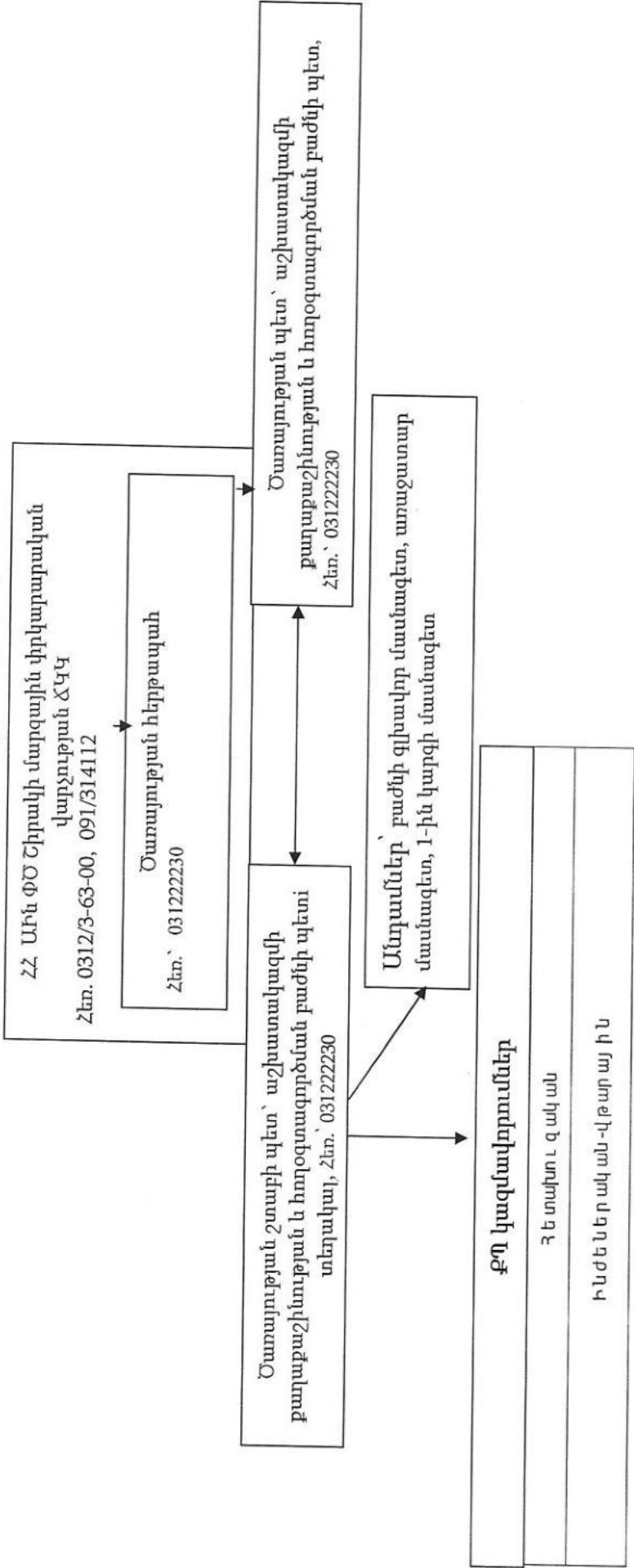
50. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:
51. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:
52. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:
53. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:
54. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:
55. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:
56. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:
57. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:
58. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:
59. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով: Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովումն իրականացվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի բաժինների և համայնքի կազմակերպությունների բազայի հիման վրա ստեղծված կազմավորումների միջոցով, համաձայն պլանների:
60. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:
61. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:
62. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

ՔՊ ինժեներական համայնքային ծառայության պետ՝ _____

Ս Խ Ե Մ Ա

ՀՀ Շիրակի մարզային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության
 անձնակազմի կապի և ազդարարման

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
 ինժեներական ծառայության շտաբի պետ՝

ՀԱՇՎԱՐԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ԵՎ ՄԻԶՈՑՆԵՐԻ

ՀՀ Ը/Կ		Կազմավորումների անվանումը	դրոշմ դրոշմ դրոշմ դրոշմ		Տեխնիկայով և գույքով ապահովում																	
					ավտոտեխնիկա						ճանապարհաշինարարական և ամբարձիչ տեխնիկա		հատուկ տեխնիկա		անհատական պաշտպանության միջոցներ				ընդամենը			
					մարդատար		բեռնատար		և այլն		զրատար		և այլն		ընդամենը		և միաս		և միաս		և միաս	
Կազմավորումների վերաբերյալ	միջոցներ	միջոցներ	միջոցներ	միջոցներ	մարդատար		բեռնատար		և այլն		զրատար		և այլն		ընդամենը		և միաս		և միաս		և միաս	
					և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս	և միաս
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Հե տախտակ ան	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Ինժեներական և-վթառային	3	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության շտաբի պետ՝

Յ ՈՒ Յ Ա Կ

Ծառայության անձնակազմի ազդարարման

Խ/հ	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշումներ
			Ծառ.	Բն.	բջջ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.
1.		աշխատակազմի քաղաքաշինության և հողօգտագործման բաժնի պետ,					
2.		բաժնի պետի տեղակալ					
3.		գլխավոր մասնագետ					
4.		առաջատար մասնագետ					
5.		1-ին կարգի մասնագետ					

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներական ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը.

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը,

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը.

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը.

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի՝

ՀՀ	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. տնօրեն	ՔՊ պետ	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. տնօրեն
2	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ	ՔՊ շտաբի պետ	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ
3	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ	ՔՊ շտաբի անդամ	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի բժշկական ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի բժշկական ապահովումն իրականացվում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի «Ն.Ա.Մելիքյանի անվան թիվ 2 պոլիկլինիկա», փակ բաժնետիրական ընկերության և ենթակա բուժօգնականների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է Գյումրի համայնքի «Ն.Ա.Մելիքյանի անվան թիվ 2 պոլիկլինիկա» փակ բաժնետիրական ընկերության և ենթակա բուժօգնականների կազմավորումների բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ,

2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,

3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ բուժսպասարկման, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը,

4) տուժած բնակչությանը բժշկական օգնության ցուցաբերում:

Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

1) հակառակորդի հարձակման վտանգի և հարձակման ժամանակ բնակչության բժշկական ապահովման, տուժած բնակչությանը բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպումը,

2) շրջակա միջավայրի, խմելու ջրի աղբյուրներում և համակարգերում ջրի որակի վիճակի ու վարակվածության դիտարկման և հսկողության իրականացման կազմակերպումը,

3) հակահամաճարակային միջոցառումների կազմակերպումը և իրականացումը:

10. Գյումրիի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է «Հարավկովկասյան երկաթուղի», փակ բաժնետիրական ընկերության «Գյումրու», կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Շիրակ» մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կռունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազի ֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

ա. ՀԱԿԱՌԱՎՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի զինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը.

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները.

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները.

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները.

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օդային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20,180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օդային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետեւանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Ջենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կողմ կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատսպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթեւեկությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տնել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կողմ կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) ուժեղ ավերածությունների գոտում կարող է հայտնվել Գյումրի համայնքը.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

- մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.
- ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.
- թեթև թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 1ժ.15ր. 3,7% :Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ – 5700,

բ. սանիտարական – 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե.թեթև 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:

15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:

16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:

17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումը ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը՝ Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:

18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի եւ ազդարարման ծառայության և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:

19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:

20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:

21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:

22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:

23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:

24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում է Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողություն կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

1) փոխադարձ ազդարարում,

2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,

3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,

4) բնակչության տարահանում,

5) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,

6) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի զինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.

2) փոխգործողության կարգը.

3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.

4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում

առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տագնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահակները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

5) կազմակերպվում է դրզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի զտող հակազագեր՝

1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ զտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:

33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:

34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:

35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորագետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):
36. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:
37. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:
38. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:
39. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանն զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:
40. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
  - 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
  - 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
  - 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:
41. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
  - 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
  - 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
  - 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.
  - 5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.
  - 6) հասարակական կարգի ապահովում:
42. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:
43. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝
- 1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.
  - 2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).
  - 3) բժշկական ստորաբաժանումները.
  - 4) փրկարարական կազմավորումները.
  - 5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:
44. Մանրէաբանական վարակվածության օջախներում հայտարարվում է «Կարանտին»: Այս դեպքում փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները կազմակերպվում է կարանտինի ռեժիմի պահանջներին համապատասխան: Նշված դեպքում փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներին ներգրավվում են

միայն անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովված ստորաբաժանումները (կազմավորումները):

45. Վարակիչ հիվանդությունների առաջացումը և տարածումը կանխելու նպատակով իրականացվում է մահացածների հուղարկավորման, վարակված, փչացած սննդամթերքի և սատկած գյուղատնտեսական կենդանիների ոչնչացման միջոցառումներ:

V. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

46. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

47. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

48. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

49. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:

50. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

51. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:

52. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:

53. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:

54. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:

55. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է Գյումրի համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով: Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովումն իրականացվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի բաժինների և համայնքի կազմակերպությունների բազայի հիման վրա ստեղծված կազմավորումների միջոցով, համաձայն պլանների:

56. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:

57. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:

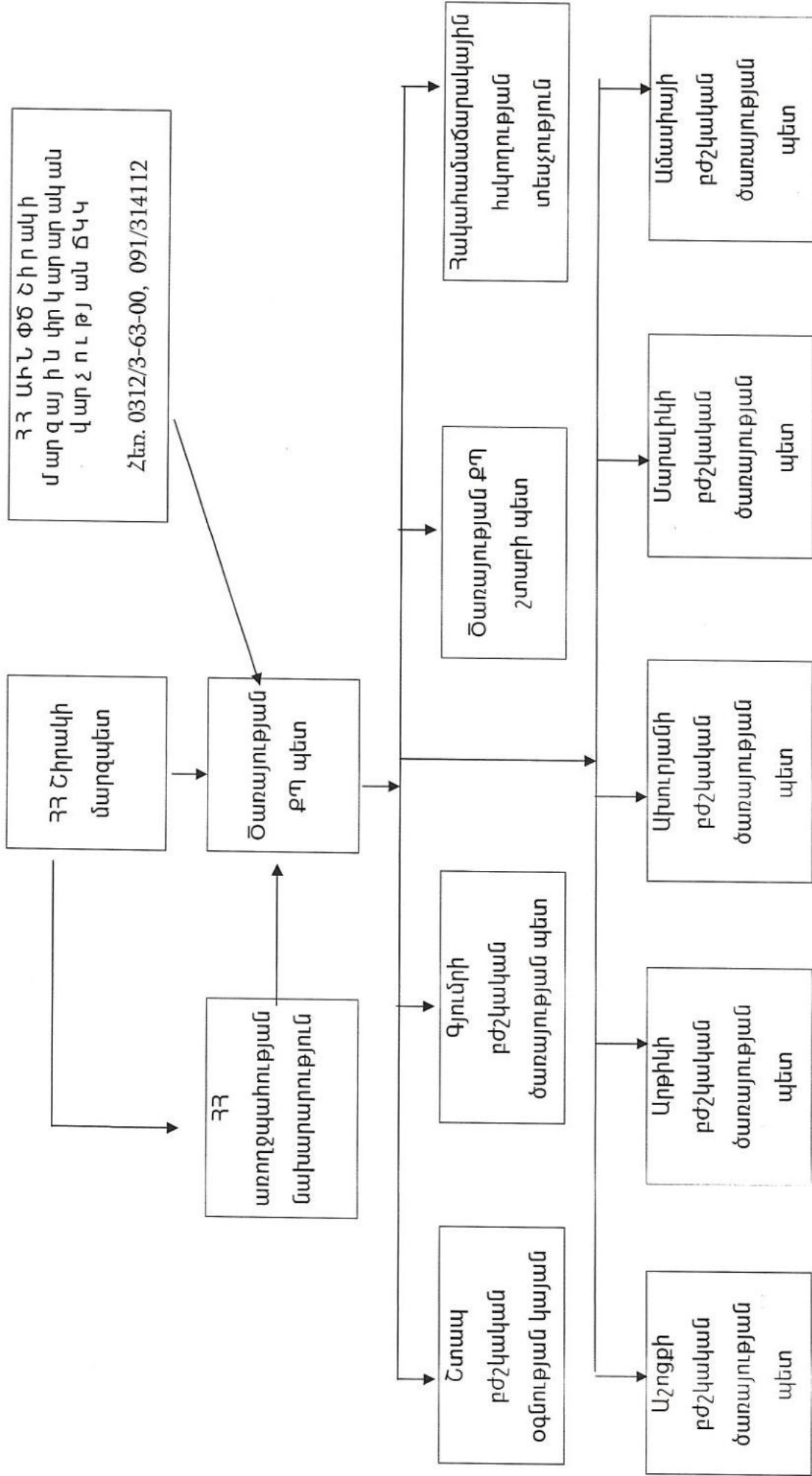
58. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

ՔՊ բժշկական համայնքային ծառայության պետ՝ _____

ՄԻՆԵՄԱ

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱՊԻ ԵՎ ԱԶԴԱՐԱՐՄԱՆ

Գյուղում համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բժշկական ծառայության քարկածցիական պաշտպանություն պահպանող

Հաշվարկ

[illegible]

Յ ՈՒ Ց Ա Կ
Ծ առայության անձնակազմի ազդարարման

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշու մներ
			Ծառ.	Բն.	բջջ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.
1.	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. տնօրեն	ՔՊ պետ					
2.	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ	ՔՊ շտաբի պետ					
3.	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ	ՔՊ շտաբի անդամ					
4.	Ն.Ա. Մելիքյանի անվ. թիվ 2 պոլ. բժիշկ	ՔՊ շտաբի անդամ					

Հ Հ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
բժշկական ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը,

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը,

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը,

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի

<<	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	Տրանսպորտի բաժնի պետ
2		ՔՊ շտաբի պետ	Տրանսպորտի բաժնի գլխավոր մասնագետ
3		ՔՊ շտաբի անդամ	Տրանսպորտի բաժնի գլխավոր մասնագետ

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ մարզի տրանսպորտային ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի տրանսպորտային ապահովումն իրականացվում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի տրանսպորտի բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի տրանսպորտի բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

- 1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.
- 2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,
- 3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ տրանսպորտային, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը.

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

- 1) բնակչության տարահանման, հիվանդների և տուժածների փոխադրման ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների տրանսպորտային ապահովման կազմակերպումը,
- 2) ռազմական գործողությունների հետևանքների հետախուզում, դրա հիման վրա ծառայության պլանի ճշգրտում.
- 3) տուժած բնակչության, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներում ընդգրկված կազմավորումների անձնակազմին սննդամթերքով և առաջին անհրաժեշտության այլ ապրանքներով և միջոցներով ապահովման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցների հատկացում.

4) սննդի, առաջին անհրաժեշտության ապրանքների տեղափոխման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցների քանակի ճշգրտում և հատկացում.

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560 մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350 մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է «Հարավկովկասյան երկաթուղի», փակ բաժնետիրական ընկերության «Գյումրու», կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Շիրակ» մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կռունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400 մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱՎԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂՇՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի զինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը.

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները.

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները.

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները.

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օղային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20,180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օղային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետևանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Ջենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատսպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթեւեկությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տնել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) լրիվ և ուժեղ ավերվածությունների գոտում կարող է հայտնվել Գյումրի համայնքը.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

- մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.
- ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.
- թեթև թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 1ժ.15ր. 3,7% : Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ – 5700,

բ. սանիտարական – 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե. թեթև 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:

15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:

16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:

17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումն ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:
18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի եւ ազդարարման ծառայության և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:
19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:
20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:
21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:
22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:
23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:
24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում են Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:
25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողության կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝
- 1) փոխադարձ ազդարարում,
  - 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
  - 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
  - 4) բնակչության տարահանում,
  - 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
  - 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
  - 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,
  - 8) կառավարում:
26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի զինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝
- 1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.
  - 2) փոխգործողության կարգը.
  - 3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.

4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տագնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահկները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.

5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.

7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի գտող հակազագեր՝

1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ գտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:

33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման

հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:

34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:

35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):

36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:

37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:

38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:

39. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:

40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանը զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:

41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
- 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
- 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
- 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:

42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
- 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
- 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
- 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.
- 5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.
- 6) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

44. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

- 1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.
- 2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).
- 3) բժշկական ստորաբաժանումները.
- 4) փրկարարական կազմավորումները.
- 5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:

45. Ուժերի խմբավորումը մարզում առկա քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի մի մասն է, նախատեսված կոնկրետ վայրում (տարածքում ուղղությունում) փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ կազմակերպելու և իրականացնելու համար:

46. Ուժերի խմբավորման կազմը, քանակը և հագեցվածությունը որոշվում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի հրամանով: Ուժերի խմբավորման մեջ ընգրկվում են նաև քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

47. Համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի խմբավորման մեջ ներգրավված անձնակազմի ամրագրման հարցերը որոշում է քաղաքացիական պաշտպանության պետը: Ուժերի խմբավորման մեջ չեն ներառվում պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

48. Համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ապահովումը իրականացնում է համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայությունը:

49. Տրանսպորտային ապահովման միջոցառումներ ներառում են.

- 1) քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային շարասյունների և հատուկ տեխնիկայի նախապատրաստում.

- 2) արագ կառուցվող ապաստարանների կոնստրուկցիաների և սարքավորումների տեղափոխման համար անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացում՝ արտադրող և մատակարարող կազմակերպություններին անհրաժեշտ տրանսպորտային միջոցներով ապահովում

- 3) տրանսպորտային միջոցների օգտագործման կարգի և քաղաքացիական պաշտպանության նպատակներով հաղորդակցության երթուղիների ճշգրտում՝ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության և զին. մասերի հետ.

- 4) պաշտպանության և ՆԳ, ԱԱ բաժինների հետ փոխգործողությունների պլանով նախատեսված այլ հարցերի ճշգրտում:

V. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

50. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

51. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

52. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

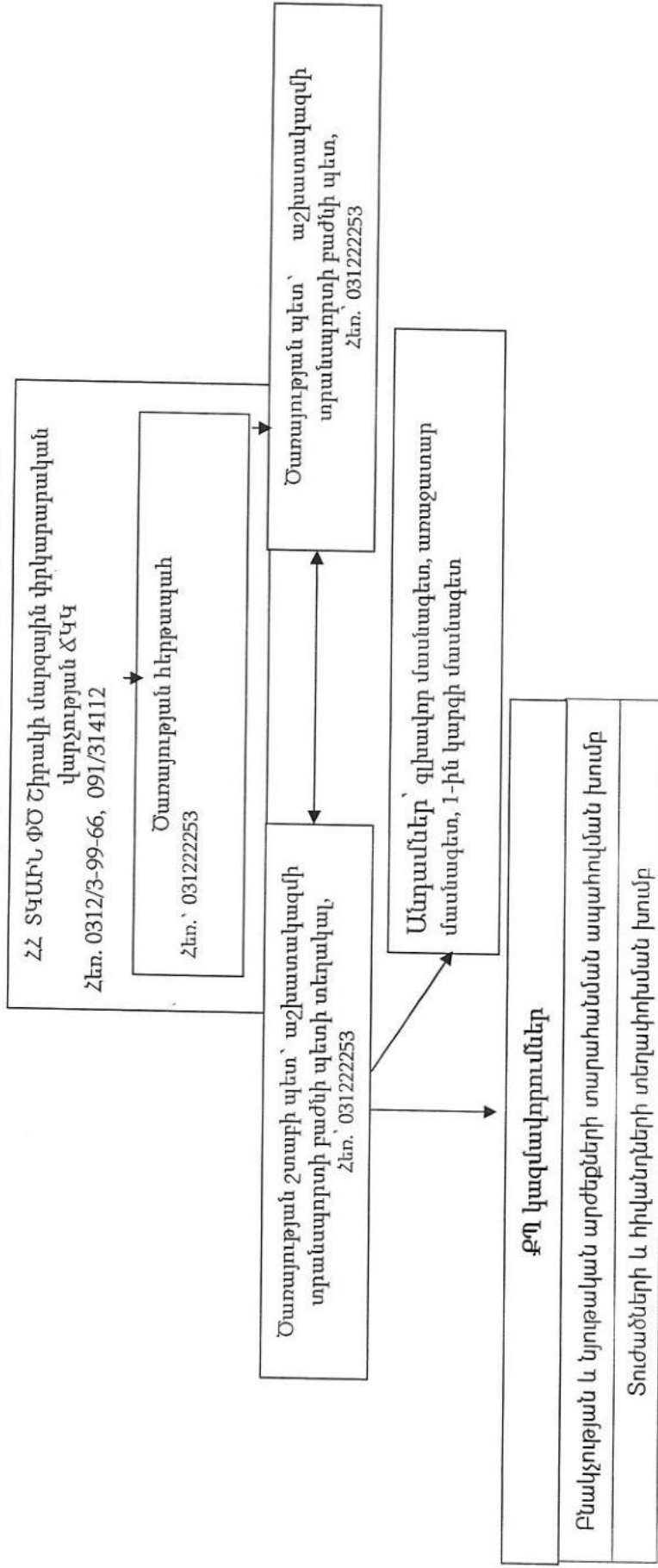
53. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:
54. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:
55. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:
56. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:
57. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:
58. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:
59. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով:
60. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:
61. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:
62. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

ՔՊ տրանսպորտային համայնքային ծառայության պետ՝ _____

Ս Խ Ե Մ Ա

ՀՀ Գյուճրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության
անձնակազմի կազմի և ազդարարման

ՀՀ Գյուճրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
տրանսպորտային ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Հավելված N 2

Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պաշտպանության պլանի

ՀԱՇՎԱՐԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԵՆԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Տեխնիկայով և գույքով ապահովում														
ՀՀ	Կազմակերպության անվանումը	Գյուղատնտեսական և արհեստագործական ձեռնարկային և արհեստագործական տնտեսական և արհեստագործ												

Հավելված N 3
Գյուճիկու հաճախճալին թաղաթագիական պաշտպանության տրանսպորտալին ծառայության թաղաթագիական պաշտպանության պլանի

3 ՈՒՅ Ա Կ
Ծ առալության անձնակազմի ազդարարման

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Կշմ մմնր
			Ծառ.	Բն.	Բքք.		
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.
1.		աշխատակազմի տրանսպորտի բաժնի պետ					
2.		բաժնի պետի տեղակալ					
		գլխավոր մասնագետ					
		առաջատար մասնագետ					

3 3 Գյուճիկու հաճախճալին թաղաթագիական պաշտպանության տրանսպորտալին ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Հավելված N 4
Գյուժու համայնքային բաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության
բաղաքացիական պաշտպանության պլան:

ԳՅՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ Զ/Կ-Ի ԿՈՂՄԻՑ ԶԳՅԱԳՐԱԾ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Հ/Հ Ը/Կ	Բնակավայրի կամ օբյեկտի անվանումը	Մարդատար					Բեռնատար				
		թեթև մարդատար	միկրոավտոբուս	ավտոբուս 20-35 ուղևորատար	ավտոբուս 36-55 ուղևորատար	ՄԱԾ	ԿԱՄԱԾ	ԿՄԱԾ	ԾԻԼ	ԳՄԾ	Այլ բեռնատար (նշել մակնիշներն ու քանակը)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Գյուժին	16459	136	4		5	9	2	9	10	

ՀՀ Գյուժու համայնքային բաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության շտաբի պետ _____

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԵՎ ՄՆՆԴԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի համայնքային ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորման ու իրականացման ապահովումը,

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովումն կազմակերպումը,

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովումն կազմակերպումը,

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի՝

ՀՀ	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	Առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի պետ
2		ՔՊ շտաբի պետ	Առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի առաջատար մասնագետ
3		ՔՊ շտաբի անդամ	Առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի առաջատար մասնագետ

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի առևտրի և սննդի ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի առևտրի և սննդի ապահովումն իրականացվում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026 թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ:

2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,

3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ առևտրի և սննդի, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը:

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

1) տուժած բնակչության, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներում ընդգրկված կազմավորումների անձնակազմի՝ սննդամթերքով

ու առաջին անհրաժեշտության այլ ապրանքներով և միջոցներով ապահովման կազմակերպումը,

2) սննդամթերքի անվտանգության, որակի ու վարակվածության դիտարկման և հսկողության իրականացման կազմակերպումը,

3) անհրաժեշտ սննդի, առաջին անհրաժեշտության ապրանքների վառելիքի քանակների և բաշխման կարգի ճշգրտումը.

4) փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ իրականացնող կազմավորումների անձնակազմի քանակի ճշգրտումը:

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրություններից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է „Հարավկովկասյան երկաթուղի“, փակ բաժնետիրական ընկերության „Գյումրու“, կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6կմ երկաարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, <<Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն>> պետական ոչ առևտրային կազմակերպության <<Շիրակ>> մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է <<Վեոլիա ջուր>> փակ բաժնետիրական ընկերության <<Արևմուտք>> տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կոունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազի ֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի գինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը.

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները.

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները.

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները.

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օղային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20, 180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օդային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետևանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Զենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաև պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատսպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաև գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են և երթևեկելությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տևել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի և շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) ուժեղ ավերածությունների գոտում կարող է հայտնվել Գյումրի համայնքը.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

▪ մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.

▪ ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.

▪ թեթև թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 1ժ.15ր. 3,7% :Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ – 5700,

բ. սանիտարական – 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե.թեթև 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ

ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:

15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:

16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե

մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:

17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումը ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը՝ Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:

18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:

19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:

20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:

21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:

22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:

23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:

24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում են Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողություն կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

- 1) փոխադարձ ազդարարում,
- 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
- 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
- 4) բնակչության տարահանում,
- 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
- 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
- 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,
- 8) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի գինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.

2) փոխգործողության կարգը.

3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.

4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տագնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահկները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.

5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.

7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի գտող հակազագեր՝

1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ զտող հակազազերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազազեր:
33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:
34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:
35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):
36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:
37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:
38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:
39. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:
40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանը զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:
41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
  - 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
  - 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
  - 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:
42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
  - 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
  - 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
  - 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր

վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.

5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.

6) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

44. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.

2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).

3) բժշկական ստորաբաժանումները.

4) փրկարարական կազմավորումները.

հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները

45. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ապահովումը իրականացնում է համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի և սննդի ծառայությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կառուցվածքային ստորաբաժանումների և առևտրի և սննդի ոլորտում գործող կազմակերպությունների բազայի վրա ստեղծված կազմավորումների ուժերով, որոնք տեղակայված են Գյումրի համայնքում:

46. Առևտրի և սննդի ապահովման միջոցառումները ներառում են.

1) տարահանվող բնակչությանը տրանսպորտային ծառայության կողմից տրամադրված տրանսպորտային միջոցների վառելիքաքսուկային նյութերով ապահովում՝ տրանսպորտային ծառայության կողմից ներկայացված հայտերի հիման վրա.

2) բնակչության տարահանման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների վառելիքաքսուկային նյութերով ապահովումը.

3) սննդի շարժական, սննդամթերքի, իրային և խմելու ջրի մատակարարման կետերի ապահովումը անհրաժեշտ միջոցներով.

4) պաշտպանության և ՆԳ, ԱԱ բաժինների հետ փոխգործողությունների պլանով նախատեսված այլ հարցերի ճշգրտում:

Վ. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

47. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

48. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

49. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

50. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:

51. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

52. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:

53. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:

54. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:

55. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:

56. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով:

57. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:

58. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:

59. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

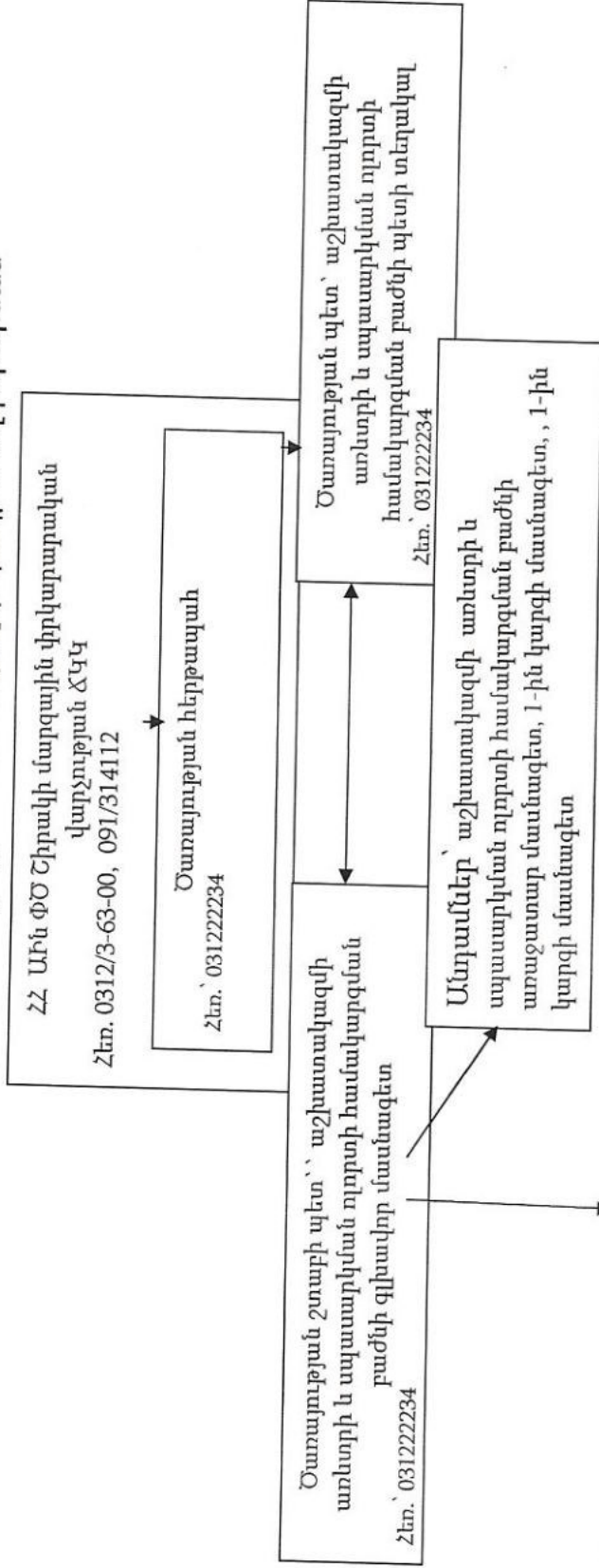
ՔՊ առևտրի և սննդի
համայնքային ծառայության պետ՝

Ս Խ Ե Մ Ա

ՀՀ Շիրակի մարզային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական
մատակարարման ծառայության անձնակազմի կապի և ազդարարման

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության 2 տարի պետ՝

Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանի

hJmhzMz

ՔԱՂԱՔԱՅԻՄԿԱՆ ՊԱՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՈՒԺԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱԵՐԻ

ՀՀ Ը/Գ	Կազմավորում- ների անվանումը	հոսքում հոտընդհատ հոսքում	Կազմա- վորումների		ավտոտեխնիկա								ճանապարհաշին- արական և ամբարձիչ տեխնիկա				հատուկ տեխնիկա		քաղաքացիական պաշտպանության գույք				
			միլիարդ	միլիարդումիլիարդում	մարդատար	բեռնատար	և այլն		մղանալին	և այլն		ջրատար	և այլն		անհատական պաշտպան- ության միջոցներ	և այլն		և տնտեսական	և տնտեսական				
							և տնտեսական	և տնտեսական															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
	Սննդի շաքարեղեն կենտրոն	Ծառայության Գյումրի, Արթիկ, Մարտիկ, Աշոց, Ախուրյան, Ամասիա համայնքների ստորաբաժնի նույնը	10	20			10													20		20	
	Սննդամթերքի մատակարարման շաքարեղեն կենտրոն		10	20				10													20		20
	Իրախի մատակարարման շաքարեղեն կենտրոն		10	20				10													20		20
	Խմելու ջրի մատակարարման շաքարեղեն կենտրոն		10	20				10													20		20
	Ընդամենը		40	80			40													80		80	

ՀՀ Գյուլիստի համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության շտաբի պետ՝

Հավելված N 3

Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանի

Յ ՈՒ Ց Ա Կ

Ծ առ ա յ ու թ յ ա ն անձնակազմի ազդարարման

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշումներ
			Ծառ.	Բն.	բջջ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.		աշխատակազմի առևտրի և սպասարկման ոլորտի համակարգման բաժնի պետի տեղակալ	031222234				
2.		բաժնի գլխավոր մասնագետ	031222234				
3		բաժնի առաջատար մասնագետ	031222234				
4		բաժնի 1-ին կարգի մասնագետ	031222234				

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՀԱՇՎԱՐԿ

ՏՈՒԺԱԾ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՀՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ

Հ/Հ	Ապրանքի անվանումը	Չափի միավոր	Չափաքանակ	Մինչև 2 տարեկան երեխա 2119	2-7 տարեկան երեխա 6060	7-17 տարեկան 7712	17-ից բարձր տղամարդիկ 28113	17-ից բարձր կանայք 36979	Ընդամենը
1	Միանգամյա օգտագործման սպասք	լրակազմ/մարդ	5	10595	30300	38560	140565	184895	404915
2	Խորը թաս	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
3	Գդալ	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
4	Բաժակ	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
5	Դուլ	հատ/մարդ	0.2	424	1212	1542	5623	7396	16197
6	Մետաղյա թելիկ	հատ/մարդ	0.1	212	606	771	2811	3698	8098
7	Խմելու ջրի տարողություն (10 լիտրանոց)	հատ/մարդ	0.25	530	1515	1928	7028	9245	20246
8	Օճառ	գր./մարդ	0.2	424	1212	1542	5623	7396	16197
9	Լվացքի միջոցներ	գր./մարդ	0.5	1060	3030	3856	14057	18490	40492
10	Անկողնային պարագաներ	լրակազմ/մառու	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
11	Լուցքի	տուփ/մարդ/օր	0.5	0	0	0	14057	18490	32546
12	Ծխախոտ	տուփ/մարդ/օր	1	0	0	0	0	36979	36979
13	Նավթավառ	հատ/4 մարդու համար	0.25	0	0	0	7028	9245	16273
14	Ձեռքի լապտեր (մեխանիկական)	հատ/4 մարդու համար	0.25	0	0	7712	7028	9245	23985

15	Վրան (4 տեղանոց)	հատ/4 մարդու համար	0.25	0	0	7712	7028	9245	23985
16	Մոմ	հատ/մարդ/օր	0.25	530	1515	7712	7028	9245	26030
17	Վերմակ բրդյա	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
18	Վերմակ բամբակյա	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
19	Սրբիչ (ձեռքի)	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
20	Սրբիչ (լոգանքի)	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
21	Տնակներ փայտյա	հատ/8 մարդու համար	0.125	265	758	7712	3514	4622	16871
22	Յուրդ	հատ/8 մարդու համար	0.125	265	758	7712	3514	4622	16871
23	Քնապարկ	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
24	Շնչադիմակ	հատ/մարդ/օր	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983
25	Հակագազեր տարբեր տեսակի և չափսերի	հատ/մարդ	1	2119	6060	7712	28113	36979	80983

ՀՀ Գյուրու համայնքային բաղադրացիական պաշտպանության արևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Բնակավայրի
անվանումը

Գ/Գ	Բնակավայրի անվանումը	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1																			
50.																			
50.1		ԲՇ-1	2491000	2491000	149460	597840	199280	1992800	597840	249100	298920	398560	2989200	1195680	149460	9964	199280	24910	49820
50.2		ԲՇ-2	2924250	2924250	175455	701820	233940	2339400	701820	292425	350910	467880	3509100	1403640	175455	11697	233940	29243	58485
50.3		ԲՇ-3	3658500	3658500	219510	878040	292680	2926800	878040	365850	439020	585360	4390200	1756080	219510	14634	292680	36585	73170
50.4		ԲՇ-4	2547750	2547750	152865	611460	203820	2038200	611460	254775	305730	407640	3057300	1222920	152865	10191	203820	25478	50955
50.5		ԲՇ-5 Վեյման համադ.	1618500	1618500	97110	388440	129480	1294800	388440	161850	194220	259960	1942200	776880	97110	6474	129480	16185	32370
50.6		ԲՇ-6 Վեյման համադ.	883250	883250	52995	211980	70660	706600	211980	88325	105990	141320	1059900	423960	52995	3533	70660	8833	17665
50.7		ԲՇ-7	1784250	1784250	107055	428220	142740	1427400	428220	178425	214110	285480	2141100	856440	107055	7137	142740	17843	35685
50.8		Բարձրաբերդ համադ.	569750	569750	34185	136740	45580	455800	136740	56975	68370	91160	683700	273480	34185	2279	45580	5698	11395
50.9		Բարեկամություն համադ.	814000	814000	48840	195360	65120	651200	195360	81400	97680	130240	976800	390720	48840	3256	65120	8140	16280

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
50.10	ԲՀՏ-10 Բարձրաբերող համատ.	3345	836250	836250	50175	200700	66900	669000	200700	83625	100350	133800	1003500	401400	50175	3345	66900	8363	16725
50.11	Մուսալեռ համատ.	4934	1233500	1233500	74010	296040	98680	986800	296040	123350	148020	197360	1480200	592080	74010	4934	98680	12335	24670
50.12	ԲՀՏ-12	3539	884750	884750	53085	212340	70780	707800	212340	88475	106170	141560	1061700	424680	53085	3539	70780	8848	17695
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՅՈՒՆՈՒՄ		80983	20245750	20245750	1214745	4858980	1619660	16196600	4858980	2024575	2429490	3239320	24294900	9717960	1214745	80983	1619660	202458	404915

ՀՀ Գյումրու համայնքային թաղաքացիական պաշտպանության առևտրի, սննդի և նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության շտաբի պետ՝

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի համայնքային ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը.

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը.

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը.

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի՝

<<	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	ՀԷՑ ՓԲԸ «ՂԱՐՍ» մասն. տնօրեն
2		ՔՊ շտաբի պետ	Գլխավոր ճարտարագետ
3		ՔՊ շտաբի անդամ	Անվտանգության գծով ճարտարագետ

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի էներգամատակարարման և գազամատակարարման ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի էներգամատակարարման և գազամատակարարման ապահովումն իրականացվում է առկա հիմնարկների ուժերով և միջոցներով, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի կազմավորումների ուժերով: Էներգամատակարարման և գազամատակարարման ապահովման միջոցառումների իրականացումը հնարավոր է նաև այլ ուժերի ներգրավմամբ:

7. Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

- 1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.
- 2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,
- 3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ էներգետիկայի, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը,

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

- 1) էներգամատակարարման համակարգի գործունեության կայունության միջոցառումների պլանավորման ու իրականացման կազմակերպումը,
- 2) էլեկտրամատակարարման ցանցերում անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպումը,
- 3) գազամատակարարման ապահովման կազմակերպումը,

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է „Հարավկովկասյան երկաթուղի“, փակ բաժնետիրական ընկերության „Գյումրու“, կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմաավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Շիրակ» մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կռունկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազիֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի զինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը:

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմաավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները:

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները:

կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:

19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:

20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:

21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:

22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:

23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:

24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում են Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողություն կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

- 1) փոխադարձ ազդարարում,
- 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
- 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
- 4) բնակչության տարահանում,
- 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
- 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
- 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,
- 8) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի զինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

- 1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.
- 2) փոխգործողության կարգը.
- 3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.
- 4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տազնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տազնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահակները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տազնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.

5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.

7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. գտագործվում են մի քանի տիպի զտող հակազագեր՝

1) համագորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ զտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:

33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:

34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և

հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:

35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):

36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:

37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:

38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:

39. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:

40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանն զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում:

41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
- 2) հրդեհների մեկուսացում և մարում.
- 3) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
- 4) Պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
- 5) տուժածներին բժշկական օգնության ցուցաբերում և բժշկական հաստատություններ տեղափոխում.
- 6) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:

42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝

- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
- 2) կոմունալ-էներգետիկ և կապի ցանցերում վթարների վերացում ու գործունեության վերականգնում.
- 3) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
- 4) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
- 5) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.
- 6) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.
- 7) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

44. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

- 1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.

2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).

3) բժշկական ստորաբաժանումները.

4) փրկարարական կազմավորումները.

5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:

45. Գիշերային ժամերին ապահովվում է փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների լուսավորումը: Զուգահեռ կազմակերպում է պարեկային ծառայություն:

46. Ուժերի խմբավորումը մարզում առկա քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի մի մասն է, նախատեսված կոնկրետ վայրում (տարածքում ուղղությունում) փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ կազմակերպելու և իրականացնելու համար:

47. Ուժերի խմբավորման կազմը, քանակը և հագեցվածությունը որոշվում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի հրամանով: Ուժերի խմբավորման մեջ ընգրկվում են նաև քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

48. Համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի խմբավորման մեջ ներգրավված անձնակազմի ամրագրման հարցերը որոշում է քաղաքացիական պաշտպանության պետը: Ուժերի խմբավորման մեջ չեն ներառվում պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

Վ. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

49. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

50. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

51. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

52. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:

53. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

54. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:

55. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:

56. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:

57. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:

58. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և

պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով: Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովումն իրականացվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի վարչությունների և համայնքի կազմակերպությունների բազայի հիման վրա ստեղծված կազմավորումների միջոցով, համաձայն պլանների:

59. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:

60. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:

61. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

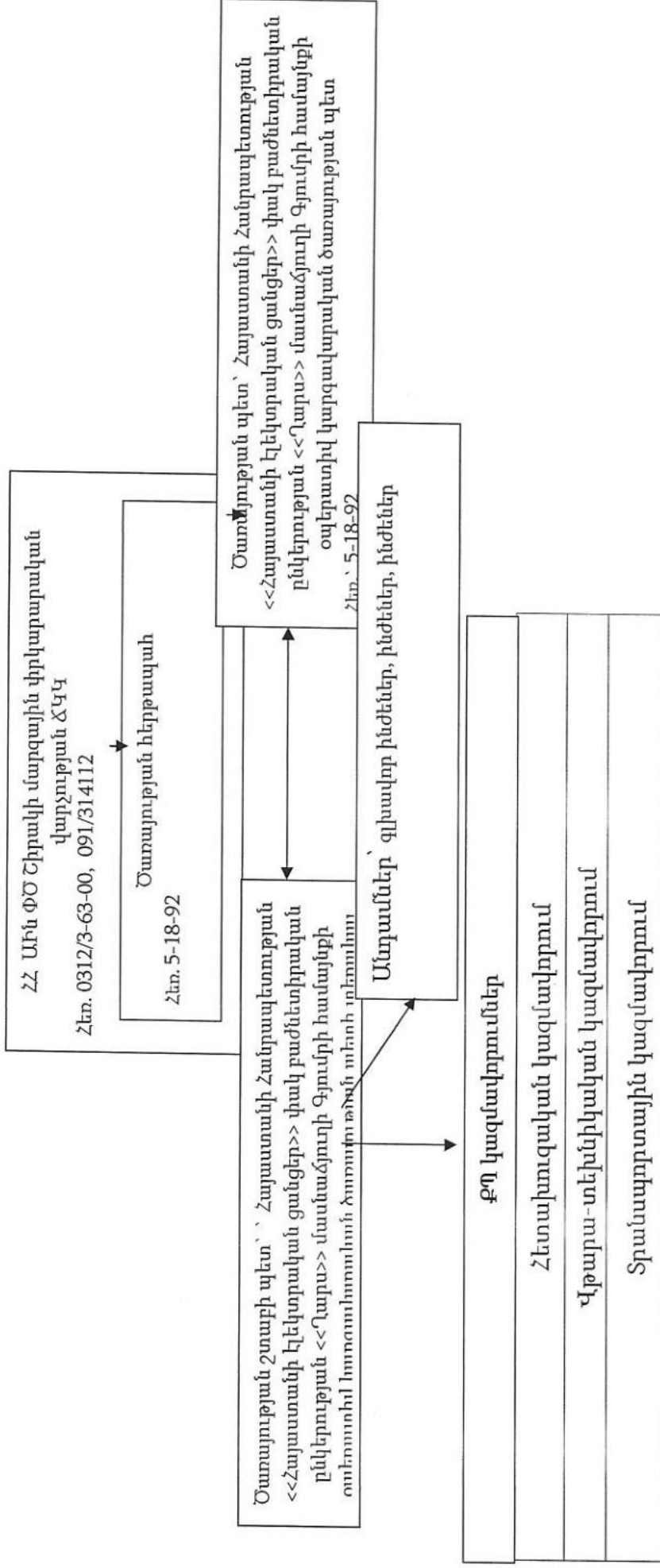
ՔՊ էներգետիկայի

համայնքային ծառայության պետ՝ _____

U H U U

ՀՀ Շիրակի մարզային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության
անձնակազմի կապի և ազդարարման

ՀՀ Գյուղու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
Էներգետիկայի ծառայության շտաբի պետ՝

Հավելված N 2

Գյուրու համայնքային բաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության
բաղաքացիական պաշտպանության պաշտպանության պլանի

ՀԱՇՎԱՐԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՈՒԺԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Տեխնիկայով և զույքով ապահովում																						
22 ը/կ	Կազմավորում- ների անվանումը	դոմեմ դոյդուդտո դոյդմսիդոյդոմ	ավտոտեխնիկա						ճանապարհաշինա- րարական և ամբարձիչ տեխնիկա				հատուկ տեխնիկա				բաղաքացիական պաշտպանության զույք					
			մարդատար		բեռնատար		և այլն		մղանային		և այլն		ջրատար		և այլն		անհատական պաշտպա- նության միջոցներ		և այլն			
			չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ	չ տնդթոմվդոյ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Հետախուզակա ն կազմավորում	ՀՀ էներգետիկական ցանցեր «Ղարս» մ/ճ, «Գյումրի», էլ. ցանց	3	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 հակա- զագ	-	-
2	Վթարա- տեխնիկական կազմավորում		3	9	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	4 հակա- զագ	-
3	Տրանսպորտայի ն կազմավորում		1	18	7	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	24 հակա- զագ	-	-

ՀՀ Գյուրու համայնքային բաղաքացիական պաշտպանության
էներգետիկայի ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Յ ՈՒ Յ Ա Կ

Ծ առաջության անձնակազմի ազդարարման

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշումներ
			Ծառ.	Բն.	բջջ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.
1.		Հայաստանի Հանրապետության <<Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր>> փակ բաժնետիրական ընկերության <<Ղարս>> մասնաճյուղի Գյումրի համայնքի օպերատիվ կարգավարական ծառայության պետ պետի տեղակալ գլխավոր ինժեներ ինժեներ					
2.							
3.							
4.							

Հ Հ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության էներգետիկայի ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԵՎ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը.

1. Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային Ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքների պաշտպանությանը:
2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:
3. Քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության գործառույթներն են՝
  - 1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորումն ու իրականացման ապահովումը,
  - 2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը,
  - 3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը,
  - 4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.
  - 5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.
  - 6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:
4. Քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի

ՀՀ	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	«Գյումրու կոմունալ ծառայություն» ՀԲՀ տնօրեն
2		ՔՊ շտաբի պետ	«Գյումրու կոմունալ ծառայություն» ՀԲՀ տնօրենի տեղակալ
3		ՔՊ շտաբի անդամ	«Գյումրու կոմունալ ծառայություն» ՀԲՀ տնօրենի տեղակալ
4		ՔՊ շտաբի անդամ	«Գյումրու կոմունալ ծառայություն» ՀԲՀ մատակարար

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ապահովումն իրականացվում է Գյումրի համայնքի «Գյումրու կոմունալ ծառայության» «Համայնքային բյուջետային հիմնարկի» և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության համայնքային ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է Գյումրի համայնքի «Գյումրու կոմունալ ծառայության» «Համայնքային բյուջետային հիմնարկի» և ենթակա այլ կազմակերպությունների կազմավորումների բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.

2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,

3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ բույսերի և կենդանիների պաշտպանության, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը.

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

1) գյուղատնտեսական կենդանիների և բույսերի, անասնաբուժական և բուսաբուժական արտադրանքի, գյուղատնտեսական նպատակների համար օգտագործվող ջրային աղբյուրների և

ոռոգման նպատակով օգտագործվող ջրամատակարարման ցանցերի պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումը և համակարգումը,

2) վտանգավոր տարածքներից գյուղատնտեսական կենդանիների, գյուղատնտեսական արտադրանքի պաշարների դուրսբերման աշխատանքների կազմակերպումը:

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924- 91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560 մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350 մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է «Հարավկովկասյան երկաթուղի», փակ բաժնետիրական ընկերության «Գյումրու», կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկաարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկաարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության «Շիրակ» մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է «Վեոլիա ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Արևմուտք» տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կոունկի աղբյուր» և «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400 մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազի ֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱՎԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի գինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ համայնքում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը.

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները.

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները.

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները.

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օդային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20, 180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օդային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետեւանքով համայնքի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Չենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատասպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթելեկությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տևել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) լրիվ և ուժեղ ավերածությունների գոտում կարող են հայտնվել Գյումրի, Արթիկ եւ Մարալիկ քաղաքները.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

▪ մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.

▪ ծանր թունավորվածներ ----- 20 % --- 210 մարդ.

▪ թեթև թունավորվածներ ----- 30 % -- 310 մարդ.

3) Աղետալի ջրածածկման գոտում կհայտնվի մասնակի՝ Գյումրու արվարձան-200 մարդ, 18.15ր. 3,7% : Գյուղատնտեսական կենդանիների, թռչունների կորուստը կունենա այսպիսի տեսք՝

խ/ե-741, մ/ե – 820, խոզեր – 1240, թռչուններ – 2000.

4) հրդեհների օջախների թիվը կկազմեն 13 հատ.

5) բնակչության շրջանում տուժածները կկազմեն.

ա. անվերադարձ - 5700,

բ. սանիտարական - 7760, որից

գ. ծայրահեղ ծանր – 357,

դ. ծանր – 1560,

ե. թեթև 2950

6) գազամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 9 հատ.

7) էլեկտրամատակարարման ցանցի վթարները կկազմեն 4 հատ.

8) ջրամատակարարման և կոյուղու ցանցերի վթարները կկազմեն՝ 10 հատ.:

III. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԽԱՂԱՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՑ ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՌԵԺԻՄԻ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

13. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու միջոցառումներն անցկացվում են քողարկված՝ ուսումնավարժությունների և վարժանքների անցկացման պատրվակով և որպես հավելված ներառվում են քաղաքացիական պաշտպանության տրանսպորտային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանում:

14. Ծառայությունը «Մշտական» պատրաստականության աշխատակարգում զբաղվելով իր ամենօրյա աշխատանքային գործունեությամբ, պետք է պատրաստ լինի քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը:

15. «Բարձր» պատրաստականության աստիճանի բերելու ժամանակ, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ՝ Ծառայության ղեկավար կազմը և կազմավորումները անցկացնում են «Բարձր» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների իրականացում՝ ուղղված բնակչության պաշտպանությանը, քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի պատրաստությանը, ինչպես նաև հատուկ, կարևորագույն նշանակության օբյեկտների գործունեության կայունության բարձրացմանը: Քաղաքացիական պաշտպանության ուժերը պատրաստականության են բերվում ազդարարման, հավաքի, համալրման, ապահովման, խնդրադրման, անվտանգության գծով, հրահանգավորման միջոցով:

16. Ծառայությունը փոխադրվում է «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում: Եթե մինչև ռազմական դրություն հայտարարելը քաղաքացիական պաշտպանության «Բարձր»

պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումները չեն իրականացվել, կամ իրականացվել են ոչ բոլոր միջոցառումները, ապա դրանք իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ռազմական դրություն հայտարարվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետներում: Ծառայությունը «Լրիվ» աշխատանքային ռեժիմի է փոխադրվում 48 ժամվա ընթացքում:

17. Ծառայության ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու վերաբերյալ ազդանշանների հաղորդումը ղեկավար կազմին իրականացվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության միջոցով, իսկ անձնակազմի ազդարարումը՝ Ծառայության շտաբի պետի միջոցով:

18. Ծառայության պետի հետ կապը կազմակերպվում է համայնքային ՔՊ կապի և ազդարարման ծառայության և ՀՀ ԱԻՆ ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի օպերատիվ հերթապահի ուժերով, առկա բոլոր միջոցներով՝ հեռախոսակապով և ռադիոկապով:

19. ՔՊ կազմավորումների հրամանատարների հետ կապն իրականացվում է ըստ կապի ազդարարման սխեմայի՝ հեռախոսակապով:

20. Հետախուզությունը կազմակերպվում և իրականացվում է իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների հայթայթման համար, որոնք անհրաժեշտ են բնակչության պաշտպանության նպատակով հիմնավորված որոշումների ընդունման ժամանակ: Հետախուզությունը վարվում է անդադար և ողջ տարածքով: Հակառակորդի հանկարծակի հարձակման դեպքում հետախուզության առջև դրված խնդիրների կատարումը կտրուկ բարդանում է:

21. Հետախուզության նպատակն է իրադրության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալների ձեռքբերում՝ որոշումներ ընդունելու համար՝ ուղղված բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության ուժերի անձնակազմի պաշտպանությանը, ինչպես նաև փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացմանը: Հետախուզական ուժերի համագործակցությունը իրականացվում է համաձայն նախապես մշակված փոխգործողությունների պլանի:

22. Ելնելով հետախուզության խնդիրների բնույթից՝ իրականացվում է ընդհանուր և մասնագիտացված հետախուզություն:

23. Ընդհանուր հետախուզությունը կարող է իրականացվել, ինչպես համալիր փրկարար ջոկատի ուժերով, այնպես էլ Ծառայության հետախուզական կազմավորումների ուժերով:

24. Հատուկ հետախուզության անմիջական ղեկավարումն իրականացնում է Ծառայության պետը: Հետախուզական տվյալները զեկուցում են կապի միջոցներով, ինչպես նաև նախապես մշակված զեկույցների հաշվետախտակի համաձայն: Հետախուզության այն տվյալները, որոնք պահանջում են շտապ որոշման ընդունում, զեկուցվում են անմիջապես:

25. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների միջև փոխգործողության կազմակերպվում է հետևյալ ուղղություններով՝

- 1) փոխադարձ ազդարարում,
- 2) հետախուզություն և իրավիճակի վերաբերյալ տվյալների փոխանակում,
- 3) բնակչության և նյութական միջոցների պաշտպանություն,
- 4) բնակչության տարահանում,
- 5) համայնքի պաշտպանությանը մասնակցություն,
- 6) հակառակորդի գործողությունների հետևանքով ստեղծված իրավիճակի հետևանքների վերացում,
- 7) քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների մոբիլիզացիոն ռեսուրսների տրամադրում,
- 8) կառավարում:

26. Համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունների և ՀՀ Շիրակի գինվորական կայազորի միջև փոխգործողությունները կազմակերպվում և իրականացվում են համատեղ մշակված փոխգործողության պլանի հիման վրա, որում արտացոլվում են՝

1) փոխգործողության նպատակը և խնդիրները.

2) փոխգործողության կարգը.

3) կապի և ազդարարման կազմակերպումը.

4) կառավարման ազդանշանները.

Քաղաքացիական պաշտպանության այլ ծառայություններից տեղեկատվության ընդունումը և վերլուծումը իրականացվում է Ծառայության շտաբի կողմից: Վերլուծության ընթացքում առաջարկություններ են պատրաստվում Ծառայության պետի անունից և ներկայացվում քաղաքացիական պաշտպանության պետին:

IV. ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

27. «Օդային տագնապ» ազդանշան հայտարարելու ժամանակ կազմակերպվում է ծառայության ողջ անձնակազմի պաշտպանությունը, տրանսպորտը կանգ է առնում, իսկ վարորդները և ուղևորները պաշտպանվում են մոտակա պաշտպանական կառույցներում:

28. «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանը տրվում է կապի և ազդարարման բոլոր միջոցներով, շարժական բարձրախոսային սարքերի օգնությամբ՝ միացվում են էլեկտրաշահկները և տրվում է անընդհատ երկարատև (3 րոպե տևողությամբ) ձայնային ազդանշան: «Օդային տագնապի ավարտ» ազդանշանից հետո կատարվում է՝

1) ստուգվում և վերականգնվում է կառավարման, կապի և ազդարարման համակարգերը.

2) իրականացվում է հետախուզություն՝ հիմնական ուշադրություն դարձնելով առավել մարդաշատ, ինչպես նաև պաշտպանական կառույցների և բարձր վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների տեղակայման վայրերին.

3) ճշգրտվում և պատրաստականության են բերվում պահպանված քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները.

4) կազմակերպվում և անցկացվում են փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ.

5) կազմակերպվում և անցկացվում է տուժածների բժշկական օգնություն.

6) կազմակերպվում է քանդված և վնասված պաշտպանական կառույցների վերականգնման և չբավարարող պաշտպանական կառույցների շինարարություն.

7) կազմակերպվում է դոզաչափական հսկողություն:

29. Անհատական պաշտպանության միջոցները նախատեսված են մարդու օրգանիզմը, մաշկը և հանդերձանքը ռադիոակտիվ, ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից և մանրէաբանական միջոցներից պաշտպանելու համար, դրանք կուտակվում են կազմակերպություններում աշխատակիցների համար, իսկ քիմիապես վտանգավոր օբյեկտներում նաև սանիտարական գոտու բնակչության ապահովման համար:

30. Անհատական պաշտպանության միջոցները բաժանվում են 2 խմբի՝ շնչառական օրգանների պաշտպանության միջոցներ և մաշկի պաշտպանության միջոցներ:

31. Օգտագործվում են մի քանի տիպի զտող հակազազեր՝

1) համազորային՝ նախատեսված զորքերի և քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար կազմի պաշտպանության համար.

2) քաղաքացիական՝ նախատեսված կազմավորումների անձնակազմի և բնակչության համար.

3) արդյունաբերական՝ նախատեսված ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերից պաշտպանվելու համար:

32. Թթվածնի անբավարար քանակության դեպքում, ինչպես նաև այն պայմաններում, երբ զտող հակազագերը չեն ապահովում պաշտպանությունը վտանգավոր նյութերից, օգտագործվում են մեկուսացնող հակազագեր:
33. Անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխումը կազմավորումների անձնակազմին, կազմակերպությունների աշխատողներին և բնակչությանը իրականացվում է անհատական պաշտպանության միջոցների բաշխման կետերում, որոնք ծավալվում են տարահանման հավաքակայաններում, կազմակերպություններում, ուսումնական և բժշկական հաստատություններում:
34. Պատասպարումը պաշտպանական կառույցներում մարդկանց կյանքի և գործունեության ապահովման հիմնական միջոցն է: Բնակչության պատասպարումը ռազմական դրության և հակառակորդի հանկարծակի հարձակման կամ դրա անմիջական վտանգի առկայության դեպքում իրականացվում է «Օդային տագնապ» ազդարարման ազդանշանով, համաձայն ամրագրման հաշվարկների:
35. Պատասպարումն իրականացվում է ստորգետնյա հատուկ շինություններում՝ ապաստարաններում և թաքստոցներում (հակաճառագայթային, պարզագույն, նկուղներ, կիսանկուղներ, խորացված տարածքներ, ստորգետնյա անցումներ):
36. Պաշտպանական կառույցների պատրաստ վիճակում պահպանման, պատասպարվողների ընդունման և պատասպարման ընթացքում այդ կառույցների շահագործման աշխատանքները իրականացվում են այդ կառույցները սպասարկող քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումների միջոցով:
37. Տարահանումը՝ վտանգավոր տարածքից անվտանգ տարածք՝ մարդկանց, կենդանիների եւ նյութական արժեքների ժամանակավոր տեղափոխումն ու տեղաբաշխումն է:
38. Տարահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու, ինչպես նաև այնպիսի արտակարգ իրավիճակների առաջացման կամ անմիջական սպառնալիքի դեպքում, որի հետևանքով որոշակի տարածքներում (բնակավայրերում, օբյեկտներում) կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի և կենսագործունեության բնականոն պայմանների վրա բացասաբար ազդող գործոններ:
39. Համայնքի բնակչության տարահանման միջոցառումները իրականացվում են Համայնքի վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանման պլանին համապատասխան:
40. Հակառակորդի հարվածից հետո իրավիճակի գնահատմանն զուգընթաց իրականացվում է խափանված կառավարման համակարգի վերականգնում և փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպում և տարահանման միջոցառումների կազմակերպում:
41. Փրկարարական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) աշխատանքային տեղամասերի և երթուղիների ընդհանուր և հատուկ հետախուզություն.
  - 2) տուժածների որոնում և դուրս բերում վտանգավոր տարածքներից.
  - 3) պաշտպանական կառույցների մուտքերի մաքրում.
  - 4) վտանգավոր տարածքներից բնակչության տարահանում:
42. Անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքները ներառում են՝
- 1) ճանապարհների և կամուրջների մաքրում (վերականգնում).
  - 2) փլուզմամբ սպառնացող կոնստրուկցիաների (շինությունների) ամրացում կամ փլեցում.
  - 3) թաքստոցների և ապաստարանների վերականգնում.
  - 4) պաշտպանության, տնտեսության համար ռազմական նշանակություն ունեցող, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանության տեսանկյունից բարձր

վտանգավորություն ներկայացնող կազմակերպությունների գործունեության վերականգնում.

5) փլուզումներում երթուղիների ստեղծում.

6) հասարակական կարգի ապահովում:

43. Փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման հերթականությունը, ձևերը և կատարման կարգը կախված են փլվածքների բնույթից, վթարների տեսակից, երկրորդային վտանգ ներկայացնող գործոններից:

44. Հիմնականում տուժած տարածք ուժերի մուտք գործելու հերթականությունը հետևյալն է՝

1) ճանապարհների անցողականության ապահովման խմբերը և հետախուզությունը.

2) հիմնական ստորաբաժանումներ (հրշեջ-փրկարարական ջոկատները).

3) բժշկական ստորաբաժանումները.

4) փրկարարական կազմավորումները.

5) հասարակական կարգի պահպանման և վթարատեխնիկական կազմավորումները:

45. Համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ապահովումը իրականացնում է համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կառուցվածքային ստորաբաժանումների և ենթակա կազմակերպությունների բազայի վրա տեղծված կազմավորումների ուժերով, որոնք տեղակայված են Գյումրի համայնքում:

46. Բույսերի և կենդանիների պաշտպանության ապահովման միջոցառումները ներառում են.

1) անասնագուների և այլ շինությունների փլուզումների հետևանքով փլատակների տակ մնացած գյուղատնտեսական կենդանիների հաշվառումը և կենդանիների դիակների թաղումը.

2) համայնքի ագրոպարենային ոլորտի կենսաապահովման օբյեկտների կայուն աշխատանքի ապահովման միջոցառումների իրականացումը.

3) գյուղատնտեսական կենդանիների տարահանումը, պարենի, անասնակերի և այլ նյութական արժեքների փոխադրումը անվտանգ գոտիներ(վայրեր).

4) պաշտպանության և ՆԳ, ԱԱ բաժինների հետ փոխգործողությունների պլանով նախատեսված այլ հարցերի ճշգրտում:

V. ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

47. Գյումրի համայնքի ղեկավարը հանդիսանում է Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության պետը և ղեկավարում է քաղաքացիական պաշտպանության ողջ գործընթացը:

48. Քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության ՓԾ Շիրակի մարզային փրկարարական վարչության պետը հանդիսանում է մարզի քաղաքացիական պաշտպանության պետի տեղակալ:

49. Համայնքում և կազմակերպություններում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացումն ապահովում են քաղաքացիական պաշտպանության ծառայությունները:

50. Կազմակերպությունների ղեկավարները հանդիսանում են կազմակերպությունների քաղաքացիական պաշտպանության պետեր և կառավարում են իրենց ոլորտի քաղաքացիական պաշտպանության գործընթացը:

51. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումներն իրականացնում են քաղաքացիական պաշտպանության կազմավորումները:

52. Կառավարման պահեստային կետերը ստեղծվում են նախօրոք՝ խաղաղ ժամանակաշրջանում:

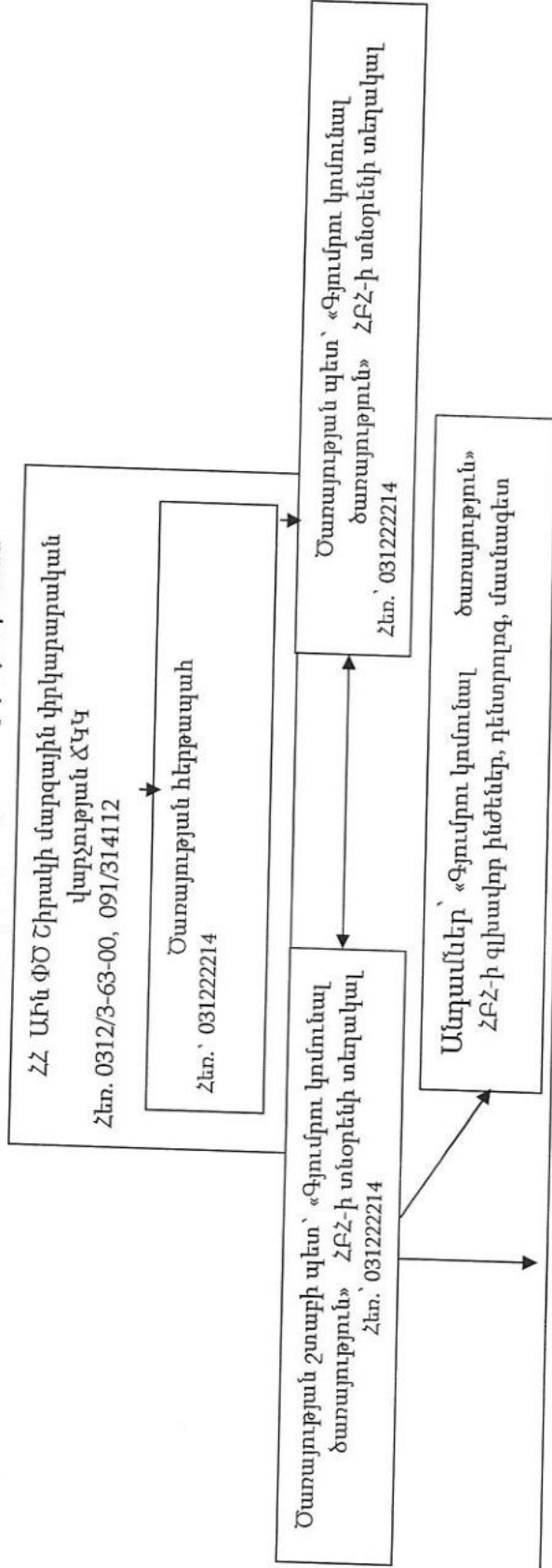
53. Քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար մարմինների կողմից պահեստային կառավարման կետերի պատրաստ վիճակի բերումը և զբաղեցումն իրականացվում է համաձայն «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի միջոցառումների ցանկի:
54. Պահեստային կառավարման կետում աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ստեղծվում են օպերատիվ խմբեր:
55. Ծառայության պետերը, ինչպես նաև ռազմավարական նշանակություն ունեցող կազմակերպությունների ղեկավարները կարող են փոխել մշտական աշխատավայրը միայն քաղաքացիական պաշտպանության պետի հետ համաձայնեցնելուց հետո կամ նրա որոշմամբ:
56. Համայնքի բնակչության պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումն ու կառավարումը իրականացնում է Գյումրի համայնքի ղեկավարը՝ կառավարման հիմնական և պահեստային կետերից, կամ շարժական կառավարման կետերից, որոնք ապահովվում են կապի համապատասխան միջոցներով: Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովումն իրականացվում է համայնքապետարանի աշխատակազմի բաժինների և համայնքի կազմակերպությունների բազայի հիման վրա ստեղծված կազմավորումների միջոցով, համաձայն պլանների:
57. Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգը ղեկավարելու միջոցառումները իրականացվում են սահմանված կարգով, ըստ Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի կապի և կառավարման սխեմայի, որի համար կառավարման բոլոր կետերում ստեղծվում է լարային, ռադիոկապի և շարժական կապի միջոցներ:
58. «ԼՐԻՎ» պատրաստականության աստիճանի անցնելու դեպքում ՔՊ համակարգի կառավարումն իրականացվում է պահեստային կառավարման կետերից:
59. Համայնքի պահեստային կառավարման կետերը (ՊԿԿ) ծավալվում են ՔՊ ինժեներատեխնիկական միջոցառումների նորմերին համապատասխան:

ՔՊ բույսերի և կենդանիների
պաշտպանության համայնքային ծառայության պետ՝

ՍԽԵՄԱ

ՀՀ Շիրակի մարզային քաղաքացիական պաշտպանության բուճ սերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության անձնակազմի կապի և ազդարարման

ՀՀ Գյուճրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բոյսերի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության շտաբի պետ՝ _____

Հավելված N 2

Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բոլորի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանի

ՀԱՇՎԱՐԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Տեխնիկայով և գույքով ապահովում																								
ՀՀ ը/կ	Կազմավորումների անվանումը	դառնում է զորքի կազմավորմանը	Կազմավորումների		ավտոտեխնիկա								ճանապարհաշինարարական և ամբարձիչ տեխնիկա				հատուկ տեխնիկա				քաղաքացիական պաշտպանության գույք			
			միավոր	միավոր	մարդատար	բեռնատար	և այլն		մղանային	և այլն		ջրատար	և այլն		անհատական պաշտպանության միջոցներ	և այլն		ի տեղագրություն	ի տեղագրություն	ի տեղագրություն	ի տեղագրություն	ի տեղագրություն	ի տեղագրություն	
							ի տեղագրություն	ի տեղագրություն		ի տեղագրություն	ի տեղագրություն		ի տեղագրություն	ի տեղագրություն		ի տեղագրություն	ի տեղագրություն							ի տեղագրություն
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	Անասնաբուժական հետախուզական խմբեր կամ ջոկեր	Գյուրու կոմունալ ծառայություն ՀԲՀ	1	5			3				3				3					6			6	
2	Անասնաբուժական խմբեր	Գյուրու համայնքապետարանի աշխատակազմի բնակավայրի 2020 թվականի պահպանության բաժին	1	3		3	1					1								4			4	

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության բոլորի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության շտաբի պետ՝

Յ ՈՒ Ց Ա Կ
 Ծառայության անձնակազմի ազդարարման

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոնը	Հեռախոս			Հասցեն	Նշու մներ
			Ծառ.	Բն.	ԲՁԶ.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.		«Գյումրու կոմունալ ծառայություն» ՀԲՀ-ի տնօրենի տեղակալ					
2.		ինժեներ					
3.		ղեկավար					
4.		մասնագետ					

ՀՀ Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության
 բոլորի և կենդանիների պաշտպանության ծառայության շտաբի պետ՝ _____

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐԶ 10 ԿՄ-ՈՅ ԳՈՏՈՒՑ՝ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻՑ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՏԱՐԱՀԱՆՄԱՆ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԱՇՎԱՐԿ

Հ/Հ Ը/Կ	Տարահանման ենթակա համայնքները			Ընդունող համայնքները		Գյուղատնտեսա- կան կենդանիների գլխաքանակը՝ խոշոր եղջերավոր/ մանր եղջերավոր	(տարահանումն իրականացվում է հետիոտն)
	Անվանումը	Բնակչության թվաքանակը	Ընդամենը	Սնվանումը	Բնակչության ընդամենը		
1	2	3	4	5	6	7	8
50.	Գյումրի	159282	74442	Արթիկ	20299	2118/1307	Գյումրի-Արթիկ

ՊԼԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԾԱԽԱՅՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Պլանի սահմանումը և նպատակը

1. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման համայնքային ծառայության քաղաքացիական պաշտպանության պլանը (այսուհետ՝ Պլան) Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից պատերազմ հայտարարելու դեպքում Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության խնդիրները, գործողությունները ու դրանց իրականացման կարգը կանոնակարգող փաստաթղթերի փաթեթ է՝ ուղղված բնակչությանն ու նյութական արժեքներին պաշտպանությանը:

2. Պլանի նպատակը Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության մարմինների ռազմական դրության աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, ռազմական դրության ժամանակ գործունեության, բնակչության պաշտպանության կազմակերպման, կազմակերպությունների գործունեության կայունության ապահովման, փրկարարական և անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների իրականացման, համակարգի կառավարման, ինչպես նաև ռազմական դրության ժամանակ այլ խնդիրների կատարման կարգը, ծավալներն, ուժերը և միջոցները որոշելն է:

3. Քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության գործառույթներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական և հիմնական միջոցառումների պլանավորման ու իրականացման ապահովումը,

2) ծառայության և մասնագիտացված կազմավորումների մշտական պատրաստության ապահովման կազմակերպումը.

3) ծառայության անձնակազմի և կազմավորումների ազդարարման, հավաքի կազմակերպման, հաշվետախտակային գույքով ու անհատական պաշտպանության միջոցներով ապահովման կազմակերպումը.

4) այլ ծառայությունների հետ փոխգործակցությունների կազմակերպումը.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով ծառայության և կազմավորումների ղեկավար կազմի նախապատրաստումն ու ուսուցումը.

6) մասնագիտական հետախուզության կազմակերպումը, իրադրության գնահատումը, վերլուծումը, առաջարկությունների ներկայացումը և որոշումների ընդունումը:

4. Քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայության կազմը ըստ հաստիքացուցակի

<<	Անուն, ազգանուն	ՊԱՇՏՈՆԸ	
		ՔՊ ծառայության կազմում	Ըստ հաստիքի
1		ՔՊ պետ	Ֆինանսատնտեսագիտական բաժնի պետ
2		ՔՊ շտաբի պետ	ԳԿԾ ՀԲՀ-ի հաշվապահ
3		ՔՊ շտաբի անդամ	Ֆինանսատնտեսագիտական բաժնի գլխավոր մասնագետ

5. Քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ժամանակ համայնքի նյութատեխնիկական մատակարարման ապահովումն իրականացնում է Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ծառայությունը:

6. Գյումրի համայնքի նյութատեխնիկական մատակարարման ապահովումն իրականացվում է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի ֆինանսատնտեսագիտական բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների ուժերով:

7. Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ապահովման համայնքային ծառայությունը ստեղծվել (վերակազմավորվել) է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ղեկավարի 2026թ. _____-ի «ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի քաղաքացիական պաշտպանության համայնքային ծառայություններ ստեղծելու և ծառայությունների պետեր նշանակելու մասին» թիվ _____ որոշմամբ: Գյումրու համայնքային քաղաքացիական պաշտպանության նյութատեխնիկական մատակարարման ապահովման ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) ստեղծվել է ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու համայնքապետարանի ֆինանսատնտեսագիտական բաժնի և ենթակա կազմակերպությունների կազմավորումների բազայի հիման վրա:

8. Ծառայության ընդհանուր խնդիրներն են՝

1) քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների ապահովման պլանավորումը և իրականացումը քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի «Բարձր» և «Լրիվ» պատրաստականության աշխատակարգի բերման ժամանակ.

2) քաղաքացիական պաշտպանության անհրաժեշտ կազմավորումների ստեղծման, դրանց անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցներով ապահովման, պատրաստման և մշտական պատրաստականության վիճակում պահպանման կազմակերպումը,

3) ստեղծված իրադրության մասին իրական տեղեկատվության ստացման, վերլուծման և գնահատման կազմակերպումն ու քաղաքացիական պաշտպանության պետին՝ նյութատեխնիկական մատակարարման, փրկարարական, անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելը.

9. Ըստ նշանակության քաղաքացիական պաշտպանության ծառայության խնդիրներն են՝

1) փրկարարական ու անհետաձգելի վթարավերականգնողական աշխատանքներ իրականացնող կազմավորումների նյութատեխնիկական անհրաժեշտ միջոցներով ապահովման կազմակերպումը,

2) նյութական արժեքների պաշարների պահպանումը.

10. Գյումրի համայնքի ընդհանուր բնութագիրը՝

1) Գյումրի (մինչև 1837-ը՝ Գյումրի, 1837-1924 թթ.-ին՝ Ալեքսանդրապոլ, 1924-91 թթ.-ին՝ Լենինական), բնակչության քանակով ու մշակութային նշանակությամբ Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքն է, գտնվում է հյուսիս-արևմտյան մասում՝ Շիրակի մարզում, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երևանից 126 կմ հեռավորության վրա: Տարածքը՝ 4444 հա, 2018 թ. դրությամբ ունի 159,282 հազար բնակիչ, ծովի մակարդակից բարձրությունը՝ 1500-1560մ.:

2) Համայնքում գերակշռում են տափաստանային լանդշաֆտների լեռնային տարբերակները: Կլիմայական պայմանները փոփոխվում են ըստ բարձրության և արտահայտվում են բարեխառն՝ երկարատև տաք ամառներով և ցուրտ ձմեռներով: Համայնքի կլիման, թեև ընդհանուր առմամբ բարեխառն է, բայց աչքի է ընկնում ցամաքայնությամբ և ըստ բարձրության դառնում է ավելի խիստ: Համայնքում տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 590 մմ: Գտնվում է 8-9 բալանոց սեյսմիկ գոտում:

3) Համայնքի արևմտյան մասը բարձրադիր է՝ կազմված երկու սեղանաձև բարձրունքներից: Ռելիեֆը հարթավայրային է, քիչ մասնատված, ծածկված 300-350մ հաստությամբ լճագետասային ու հրաբխային նստվածքներով:

4) Համայնքի տարածքի քամիների ուղղության և անդորրի տարեկան կրկնելիությունը (%) ըստ գոտիների և ամիսների (տարվա եղանակների) ներկայացված է հավելված 1-ում: Համայնքի տարածքում գտնվում է „Հարավկովկասյան երկաթուղի,“ փակ բաժնետիրական ընկերության „Գյումրու“, կայարանը, Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկարությամբ: Համայնքի տարածքով է անցնում 1) Երևան-Գյումրի-Այրում երկաթգիծը 8 կմ երկարությամբ, 2) Երևան-Գյումրի-Վրաստան սահմանի 12 կմ և 3) Մ-3 Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիա սահմանի 6 կմ երկարությամբ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհները:

5) Համայնքի տարածքում է գտնվում տնտեսության համար ռազմնավարական նշանակություն ունեցող «Շիրակ» օդանավակայանը, «Գյումրիի գարեջուր» և «ԱԼԵՔՍ ԷՆԴՀՈՒՆԳ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների քիմիապես վտանգավոր օբյեկտները, <<Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն>> պետական ոչ առևտրային կազմակերպության <<Շիրակ>> մասնաճյուղը:

6) Համայնքում առկա է թվով 12 կամուրջներ:

7) Համայնքի ջրամատակարարումն իրականացվում է <<Վեոլիա ջուր>> փակ բաժնետիրական ընկերության <<Արևմուտք>> տարածաշրջանի Շիրակի տեղամասի կողմից, «Ղազանչի», «Զույգաղբյուր», «Կրասար», «Կոռնկի աղբյուր» եւ «Վարդ բաղ» ջրաղբյուրներից: Զրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 90400մ.:

8) Համայնքի գազամատակարարումն իրականացվում է «ԳԱԶՊՐՈՄ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության գազի ֆիկացման, գազամատակարարման «Շիրակի» մասնաճյուղի սպասարկման տարածքում առկա ցածր և միջին ճնշման խողովակաշարերով:

9) Համայնքի էլեկտրամատակարարումն իրականացվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության «Ղարս» մասնաճյուղի կողմից (օդային գծով):

II. ՀԱԿԱՌԱԿՈՐԴԻ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՍՏԵՂԾՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

11. Հավանական հակառակորդի զինված ուժերի ավիացիայի, հրթիռահրետանային և դիվերսիոն հետախուզական խմբերի ազդեցության թիրախ Մարզում հնարավոր է հանդիսանան՝

1) Շիրակի մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերը, պետական կառավարման մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների հիմնական տեղակայման վայրերը և կառավարման պահեստային կետերը:

2) պաշտպանական, տնտեսության համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող, բարձր վտանգավորություն ներկայացնող, հատուկ, կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտները և կազմակերպությունները.

3) Վանաձոր-Գյումրի, Գյումրի-Արմավիր մայրուղային գազատարները և թվով 172 գազաբաշխիչ կայանները.

4) մարզի տարածքում գտնվող հիդրոէլեկտրակայանները.

5) «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության թվով 27 բաշխիչ ենթակայանները, 354 տրանսֆորմատորային էլ. կայանները, այդ ենթակայաններից և տրանսֆորմատորային էլ. կայաններից տարբեր ուղղություններով դուրս եկող 220 կվտ և 110 կվտ լարման օղային գծերը.

6) Գյումրի համայնքը սնուցող ջրամատակարարման համակարգերը.

7) ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի հանգույցներն ու ապահովող սարքավորումները.

8) համայնքի տարածքում գտնվող հեռուստաաշտարակը (Սավոյան 20, 180մ), գործող տեղական հեռուստաընկերությունները.

9) Գյումրիի «Հայփոստ» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժանմունքները.

10) ավտոմոբիլային և երկաթուղային ճանապարհները ու ճանապարհային կառույցները, օղային հաղորդակցությունը.

11) բնակելի (շենքերը և տները) ֆոնդի տարածքները:

12. Հակառակորդի կողմից մարտական գործողությունների ընթացքում հնարավոր խոցման միջոցների կիրառման հետևանքով մարզի տարածքում ստեղծվող հնարավոր իրավիճակը.

1) Ջենքերի կիրառման դեպքում շենքերը եւ շինությունները կարող են կրել տարբեր աստիճանների վնասվածքներ, որոնք բաժանվում են՝ լրիվ, ուժեղ, միջին ու թույլ.

ա. լրիվ վնասվածության դեպքում փլատակներում հիմնականում շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաների, սարքավորումների, կահույքի մասեր են: Կարող են քանդվել նաեւ պաշտպանական կառույցների ծածկերը, մուտքի պաշտպանիչ դռները, շարքից կարող են դուրս գալ ներսի բոլոր սարքավորումները, հնարավոր է, որ բոլոր պատասպարվածները զոհվեն: Լրիվ վնասվածության դեպքում շարքից կարող են դուրս գալ նաեւ գազատար եւ ջրատար խողովակները: Կամուրջների լրիվ վնասվածության դեպքում, կամուրջների թռիչքները դեֆորմացվում են եւ երթեւեկությունը կամուրջներով կարող է վերականգնվել հենարանների թռիչքների ուժեղացման աշխատանքներից հետո.

բ. բնակելի շենքերի փլատակները կարող են կազմել 350-500 մ³ տնտեսական աղբ, յուրաքանչյուր 1000 մ³ շինարարական ծավալի դեպքում: Հնարավոր են միաժամանակ մասսայական հրդեհներ փլված շենքերի 25 %-ի մոտ եւ փլատակներում ծխալը կարող է տևել մինչեւ 2-3 օր, մթնոլորտ ածխաթթու եւ այլ վտանգավոր գազերի արտանետումներով.

գ. ուժեղ ավերվածությունների ժամանակ ավելի մեծ քանակով շենքերի, շինությունների կրող կոնստրուկցիաներ կարող են կանգուն մնալ, կարող են կանգուն մնալ նաեւ շենքերի նկուղները եւ ցածր հարկերի պատերը: Փլատակների 70%-ը կկազմեն շինարարական նյութերի մնացորդները.

դ. միջին եւ թույլ վնասվածության դեպքում հիմնականում վնասվում են շենքերի եւ շինությունների կտուրները, իսկ հիմնական կոնստրուկցիաները պահպանվում են.

2) լրիվ և ուժեղ ավերվածությունների գոտում կարող է հայտնվել Գյումրի համայնքը.

ա. հասարակական շենքերի և օբյեկտների փլուզումների ծավալը կկազմի 300000 մ³.

բ. քիմիապես վտանգավոր օբյեկտում՝ «Գյումրի-գարեջուր» ՍՊԸ-ում ամոնիակի արտանետման հետևանքով քիմիական վարակվածության գոտում կհայտնվեն 1020 մարդ,

գ. բնակչության շրջանում քիմիական վարակվածության ընդհանուր բնութագիրը կունենա այսպիսի տեսք՝

▪ մահացու թունավորվածներ ----- 10 % --- 100 մարդ.